

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
minden vasárnap

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér

A méetely.

A szesz italok mértéktelen fogyasztása, különösen amennyiben a nép nagyobb tömegeiben érezteti hatását, sokat vizsgált problema. A szesz italok mértéktelen élvezetének igen mélyreható befolyása van a népre és bár e jelenség megfigyelése sociologiai, egészségügyi szempontból felette érdekes és tanulságos, az alkoholizmussal, mint tudományos kérdéssel csak az utolsó évtizedben kezdtek foglalkozni. Az orvos, a jogász, a nemzetgazda és a statisztikus egyaránt kiveszi a munkából a maga részét, mindegyik igyekszik a kérdésnek öt érdeklő oldalát alapjában megismerni s így csupán idő kérdése, hogy az alkoholizmus tudományos rendszere fölépüljön és ennek nyomában meghatároljon a társadalmi előítélet és beköszöntsön a jobb belátás kora.

A magyarországi alkohol-ellenes mozgalom történetében igen becses momentum, hogy a hazánk nagy szellemi újjászületését megelőző időben akadt nem egy felvilágosodott férfiú, aki az alkoholizmus ellen nem átalott szívvel-lélekkel sorompóba szállani. Nem mint ha párhuzamot vonnánk azonoskori és mostani arisztokratáink között, csupán azoknak az időknek a jellemzésére emeljük ki, hogy éppen

olyan fenkölt ember, mint báró Wesselényi Miklós, harcolt tollal és szóval az alkoholizmus ellen. Természetesnek fogja tekinteni e vonást báró Wesselényiben mindenki, aki ismeri életrajzát.

Báró Wesselényi Miklós a 40-es években, amikor intra politicam et extra az volt a téma: paraszt maradjon-e paraszt vagy nem, a szűz vállak és robott világában pálinkával és paraszttal mert foglalkozni és föl merete vetni azt a kérdést, hogy miért hagyjuk mi, urak, a posványban fetregeni a magyar fajnak megbecsülendő elemét, a pórnépet? Szíve elszorult annak a pusztításnak láttára, melyet a szesz italok élvezete okozott az amugy is nyomorgó jobbgység soráiban és azzal a lépésével, mely e sorok tulajdonképpen tárgya, felhasználta a gabona akkori drágaságát nemes célja elérésére: a szeszfőzés eltiltására vagy legalább korlátozására.

Az alábbiakban idézünk néhány kiemelkedőbb passust abból a vezércikk sorozatból, mely a Kossuth Lajos be nem vallott szerkesztésében megjelenő Hetilap 1847-iki évfolyamában jelent meg.

Napról-napra terjed és öregbedig világszerte a meggyőződés, miszerint nemünk szellemi, anyagi s erkölcsi, ugymint testi jólétének nagyobb méteye s veszélyesebb ellensége nincs

a pálinkaitalnál. E veszély ellen socialis téren s uralkodások és hatóságok által is tétettek lépések, de korántsem annyi s korántsem oly erélylyel, mint a tárgy fontossága kíváná. . . Nem szólok most arról, hogy a pálinkaital az emberi nemet nemzedékről-nemzedékre nyavalyásabbá tévén, mennyire gyengít, fogyaszt s aljasít; arról sem, hogy mennyire vezet annak mómora s hogy mennyire fullasztja az emberi munkásságot, ipart és takarékoságot a jólét ezen főtényezőit, a korhelység fertőjébe. . . A pálinkakórság nemünknek oly betegsége s ez ital annyi kárt okoz, miként óhajtható s mint a fejlődő ész s erkölcsi érzet postulatuma reményelhető is azon idő, melyben a pálinkafőzés nem a gabona szükítés s ez által szükség előidézhető céljából, hanem mivel ezen ital aljasít, nyomort terjeszt s bünt táplál, előbb terhes adó által kevesített s később annyira korlátoztatni fog, miszerint csak a gyárak s egyéb iparágak számára vegytanban, gyógyszerkekhez, világításra, iparcikkek előállítására stb. szükséges szesz fog készíttetni.

Azonban míg a valódi műveltség s fejlődöttség ezen szép kora eljövend, addig is bün nélkül nem mulasztható kötelessége minden állománynak, betiltani a pálinkafőzést legalább akkor,

TÁRCA.

A szeretet diadala.

K. Keller Lőrinc.
XII.

A béke angyalja.

A természetek különbözök. S aki vizsgálja a különféle emberi természeteket, felette érdekes tanulmányra adja magát, s nemcsak hogy hasznos dolgot tesz, illetve tapasztalatot szerez, hanem némileg szórakoztatja is magát a magában véve komoly tanulmány által.

A különféle emberi természetek közül két kategória: a sértett s önző büszkeség és a mindent megbocsájtó szerénység.

Aki mód telett büszke s önző, néha mily csekélység miatt duzzog, míg a szerény mindent megbocsájt, tűr, vár a végeletekig.

Az önző, a büszke mindjárt sértve érzi magát, könnyen megharagszik mindenkire, még legjobb barátjára is, akivel talán még öt perccel előbb a legjobb viszonyban volt, míg a szerény, az nem oly kihívóan mint a göggel telt büszke ember, hanem félre húzódva még a sértő bántalmazásokat is csodálatos lelki nyugalommal fogadja, a legbántóbb sértéseket is bámulatos higgadsággal hallgatja s mindezért mást nem tesz viszonzásul, mint hogy szívből megbocsájt elleneinek.

Tűr, vár, de csak ameddig lehet. Mert végre is, ha folyton ki van téve ilyes dolgoknak, ő is ember, mint a többi, türelme elfogy s szintén előfordul, hogy megharagszik valakire. S akire aztán az ilyen megharagszik, azt megveti, szívből gyűlöli. Oly annyira gyűlöli, amint csak ember gyűlölni képes. Aki az ilyen ember gyűlöletét magára vonta, az aztán magára vessen, ha előre nem tudott a következményekkel leszámolni.

Ilka is ez utóbbi osztálybeliekhez tartozott. Mert bizony, ha nem szeretete volna oly igaz gyermeki szeretettel atyját, ha nem lett volna oly ideálisan nemes gondolkodása, ha nem lett volna oly egyszerű lelke s felfuvalkodottságtól ment szíve, bizony már régen felhagyott volna a kéréssel, könyörgéssel, hogy apját meglágyítsa, már régen nem is törődött volna ily előzmények után atyjával, sőt azt is megtette volna már, hogy ha az ő atyja ennyi sírás, ennyi könny és keserv után még mindig oly keményszívű tudott lenni, hogy egyetlen leányát még csak ismerni sem akarta, úgy ő is tudott volna oly büszke lenni, oly keményszívű, hogy viszont az ő atyja is előtte teljesen idegen volna.

De Ilkának nem volt ilyen szíve. Nem tudott ilyen lenni. Mindig és folytonosan ama reménnyel kecségtette magát, hátha, — hátha egyszer csak mégis megbocsájt neki s ő ismét kedves papájának szólíthatja azt, aki őt most ismerni sem akarja. Folyton úgy gondolkodott, hogy az ismételt sok sírás,

könyörgés, kérés talán mégis meglágyítja apja szívét s ő eléri azt, amire törekszik s a minek elérésére neki mint gyermeknek törekednie kell, hogy a megbántott szülő béke jobbát nyujtsa azoknak, akik őt megsértették.

A gyermek kötelessége ez, nem a szülőé; a szülőé pedig hogy szívből megbocsásson.

Nagyon helyes gondolkodás volt az, amint Ilka gondolkodott. A folytonos ostrom végre is szükségképen győzelemre vezet.

Igazat mond a latin közmondásos vers, gutta cavat lapidem, non vi, sed saepe cadendo (az eső csepp is kivájja a követ, nem ereje által ugyan, de gyakori esésével.)

Miként ha a fémeket a tűzbe dobjuk, vagy a tűznek megfelelőleg hevítjük, egyik-másik rögtön elolvad, egy másikat pár száz fokra kell felhevíteni, némelyeket már 1200—1400 fokra, (vas) sőt vannak fémek, melyeket emennél még jóval inkább kell hevíteni, de ha elő tudjuk állítani a hevítési fokot, melyet az illető fém megkíván, mindegyik megolvasztható: úgy az emberek szíve is, valamennyi embernek szíve megindítható, csak el kell találni a kulcsot, melynek utján hozzá közel juthatunk, bár az egyiknél nem kerül ez sok fáradságba, kérés, könyörgésbe, a másik már kevésbé érzékeny, azért ennél szépen tudjon az ember kérni, egy harmadik, ha talán bensőleg megindult is, különböző okok miatt külsőleg elpalástolja, hogy ne lássék, de utóvégre is egy ember sincs fából

midőn már annak előállítására is más-ként nem, mint nyomort terjesztve történhetik.

Mindez kétségtelenné teszi, miszerint alig létezett s alig létezhet nagyobb oka s szüksége annak, hogy a pálinka főzés betiltassék, mint éppen most. Már az is, hogy a testvérhonban nagy a fenyegető szükség, elég ok arra, hogy ne engedjünk köznépünk rontására s romlására pálinkát főzni.

Dacára annak, hogy e sorokban még nem nyilvánul meg az igazságnak az a mértéke, melyet az alkoholizmus kérdésével foglalkozó elmélet és gyakorlat, a tudomány és a statistika egyesegyedül eredményre vezetőknek demonstrál, mégis igen becses történelmi emléke a magyar alkoholelleses mozgalomnak báró Wesselényi Miklós ez írása. A jobbágyság felszabadítását, a jogok és kötelességek egyforma megosztását, az alkotmányos rendet követelők felvilágosodott tábora tudatára jutott annak, hogy az elnyomott pórt, aki a fennálló társadalmi rend nyomasztó terhe alatt a legtöbbet szenvedett, nemcsak a robot és dézsma szolgáltatástól kell felmenteni, hanem meg kell szabadítani a szesznek romboló, pusztító befolyása alól is. És csak büszkeséggel tölthet el bennünket az a tudat, hogy nálunk majdnem a külföldi mozgalommal egyidejűleg karolták fel az antialkoholista eszméket. A röpiratoknak, hírlapi vitatkozásoknak kifoghatatlan sora indult meg ez ügyben.

Az is említésre méltó és nevezetes tény e mozgalom során, hogy nemcsak a mértékletességnek voltak szószólói, hanem buzgó apostolai támadtak a szesz italoktól való teljes tartózkodás eszméjének is.

E néhány adat világosan mutatja, hogy hazánkban egy félszázaddal ezelőtt kiterjedt antialkoholista mozgalom volt és ki tudja, hogy az antialkoholizmus szempontjából nem állnánk-e mi is azon a fokon, melyen

Amerika és a Skandináv államok? De közébejött 1848 a maga dicsőséges és fenséges eseményeivel, melyek a nagy eszmék harcában háttérbe szorítottak minden más kérdést. Így a negyvenes évek alapvető munkálatai eredménytelenek maradtak s nyomtalanul veszttek el. De szolgáljanak ezek a maguk egész mivoltában követendő példák mindenkinek, aki az alkoholizmus kérdésének helyes megítélésében előítélet vagy tévhit tart lekötve.

Mily nagy lépéssel haladhatna előre az alkoholizmus ellen indított mozgalomunk, ha főuraink, tudósaink és a nemzet többi kiváló férfija közül akadnának vezető emberek, akik latba vetve tekintélyüket és befolyásukat, a társadalmi akciót állami intézkedések provokálásával erősítenék meg! Bizunk benne, hogy a multak dicső példáin felbuzdulva, szilárd meggyőződéssel, bátor szívvel és lankadatlan erővel küzdve kitűzött célunkért, idők multán utat fog magának törni az a meggyőződés, hogy az alkoholizmus ellen harcolni annyi, mint az egész emberiség javáért harcolni!

HIREK.

— **A kalocsai érsek Kulán.** Várogy Gyula kalocsai érsek fogadtatása és itteni tartózkodása egészen programszerűen folyt le. Az érkező főpap elé 60 főből álló lovasbandérium, mintegy 70-80 kocsi, az önkéntes tűzoltóegylet zenekarával, a járási hatóság, a közs. előjáróság és óriási közönség vonult ki a pályaudvarba, ahol Sztrilich Béla járási főszolgabíró üdvözölte az érseket. Várogy Gyula rövid válasza után dr. Sehneider Károly négyesfogatóra ült és az egész közönség a róm. kath. templomhoz kísérte a főpapot, akit a templomhoz előtt Mladonicky Vince esperes-plebános üdvözölt. A község összes háza virág- és zászlódiszben állottak és 3 szép diadalkaput várt az illusztris vendégre. Az érsek rövid imádkozás után a plebánia-lakba vonult és itt fogadta a tisztelgő hatóságokat, községi előjáróságot, egyletek és testületek küldöttségeit. Másnap délelőtt a bérmlás szertiségének kiosztása után a plebánián 40 terítékű ebéd volt és délután 5 órakor pedig ugyanazon kísé-

rettel, amellyel fogadtatott, folytatta körútját Kucorára. A határnál Szakácsy Sándor közs. jegyző diszes kíséret élén fogadta és kis községe is kiváló diszt tejtett ki a főpap tiszteletére. Csütörtökön déltájban Kulán keresztül Cservenkára utazott. A cservenkai határban Borovszky Ferenc községi jegyző a község nevében és Csaszny kereskedő a r. kat. hitközség nevében fogadta. Lelbach Péter és Gayer Péter négyes fogatokkal jöttek elébe és Cservenkán végzett bérmlás után Szivárcra kísérték. Szombaton befejeződött a főpap bérmlautja Veprődön és elutazása után a sztrilichi határnál Sztrilich Béla főszolgabíró elbúcsúzott a főpásztortól, megköszönve neki saját és járása közönsége nevében kegyes bérmlautját. — Az érsek a kulai önk. tűzoltóegyletnek 100 Kt, a rendőrségnek 30 Kt, a községi szolgáknak szintén 30 Kt ajándékozott.

— **A kulai községi jegyző választást** a főszolgabíró június hó 10-én d. e. 9 órára tűzte ki. A közgyűlésre megjelentek: Pávkov Pánta, Puhálák Mátyás, Horváth Mihály, Bognár József, Fárász Károly, Ifj. Zimmermann Miklós, Eisele János, Gaity György, Krsztonosits György, Vuity István, Mezey Zsigmond, Fischler János, Putnik Milán, Tyóvin Iliá, Juhász József, Rigó János, Renz Mihály, Id. Zimmermann Miklós, Kovacevits István, Glász Vilmos, Dudás Lukács, Szöke István, Inhoff József, Mutsch József, Schmidt József, Szukola Vince, Mutsch Ádám és Szucev István községi képviselők. Sztrilich Béla főszolgabíró 9 órakor a képviselő testület üdvözlése mellett a gyűlést megnyitotta. A jegyzőkönyv vezetésével Schick Ernő tb. szolgabírót bizta meg és felhívta egyben a képviselőtestületet, hogy kebeléből négy tagot válasszon a jegyzőkönyv hitelesítésére, aminek megtörténte után, elnöklő főszolgabíró előadta, hogy a jegyzői állásra a pályázati hirdetményt kellőképen meghirdette és a mai napra kitűzött választásra a képviselőtestület kellő időben meghívott. Az állásra 13-an pályáztak és megnevezvén a pályázókat, kijelentette, hogy a pályázók közül: Pinterovits Jenő petróci, Korbai Pál kiskéri, Bercsenyi parragi és Duptza Kálmán Bácsujlaki jegyzők, pályázati kérvényüket visszavonták. Törvényadta jogánál fogva a választás alá eső állásra 1. Kugler Béla, eddigi helyettes jegyzőt, 2. Mihályi Sándor, óbecsei jegyzőt 3. Simonkovits Mihály, mohácsi jegyzőt 4. Kuszli Gyula, ópalánkai sjegyzőt és 5. Michler Boldizsár, vepródi sjegyzőt jelölte és feltette a kérdést, vajjon ki kívánja Kugler Bélát jegyzőnek. Erre az összes jelenlevő képviselők felálltak és minthogy más név nem is lett hangoztatva, elnöklő főszolga-

taragva, egy sines aki teljesen érzéketlen volna, mindegyik húsból és vérből van, s mindegyiknek keblében egy többé-kevésbé érző szív, s azért aki, ha el nem fárad a kérdésben, könyörgésben, az ostromlásban, eléri azt, hogy a külső álarcz is leesik, az ostromolt várat beveszi, oly sok kérdésbe került célját elérni, az ostromolt végre is kénytelen akaratlanul is elárulni a világ előtt, megvallani, hogy le van győzve.

Markossal is ugyanez történt. Eleinte akadéskodott, s mikor már belátta hogy helytelenül cselekedett, hogy felfogása szerint szegyenbe ne hozza magát, makacsodott, makacsul kimondta az „a” után a „b”-t, s később, mikor már megbánta eddigi viselkedését, mikor már mindennek véget szeretett volna vetni, hogy belső szemrehányásai által ne legyen kénytelen továbbra is kiroztatni önmagát, érthetetlen okból egyre tovább dacolt természetével s dacosan folytatta az a, b, c betűit, folytonos ingadozásokkal, bizonytalan kiejtéssel, míg végre is az ellenállás összes betűit már csak elmotyogta, az utolsóig is eljutott s a betűkből is kifogyott, ekkor minden akadékoskodása, minden makacssága és a benne gyökeret vert gög és dac megtört.

Megtörte egy ártatlan kis gyermeki angyalka. — S Markos kénytelen volt, magát e gyermek előtt megadni.

Ikának már alig volt reménye hogy sikerüljön neki most atyját meglágyítani, hacsak később nem. De ily körülmények közte egyszerű különös gondolata támadt, mikor kis fiacs-

kájával játszott. Ugyanis azt gondolta, hátha ő a kis Imruskát küldené oda atyja házához, talán, amit neki nem sikerült kivinni, kiviszi az a kis gyermek; hátha ennek az ártatlan fiúcskának látása meglágyítja annak szívét, akiét tulajdon édes leányának könnyei s könyörgései sem tudtak megindítani.

Elmondta ezt férjének, aki nagyon is helyeselte a dolgot.

Természetesen azonban a kis fiúcskát be is kellett oktatni hogy mit s mint cselekedjék ha nagyatyja házához jön. Mindenekelőtt férjével úgy tervezték, hogy majd a fiút előbb beoktatják, aztán hintón oda fognak menni, de olyankor, mikor az öreg este felé a ház előtti kertben ülve, a betegségére jótékony természetnek hatását élvezve régi kedvtelésének eleget téve közben-közben egyett hegedült. Aztán oda érve le fognak szállni a kocsirol s lássan a kerítésig mennek, ott még egyszer a szívére kötik a gyermeknek, hogy hogy és mint cselekedjék, ha bemegy, ők pedig egyedül beküldve őt, künn várják és lesik a hatást.

Ha Markos nem zavarja ki a gyermeket, hanem befogadja, talán ölébe veszi, talán megsimogtja, talán megcsókolja, hiszen ez a gyermek ártatlan, ezt a fiúcskát nem lehet okolni a történet miatt — ha így lesz akkor még van nyerve az ügy, mert akkor a fiúcska többször megy majd el, talán naponként látogat majd nagyatyjához s nagyatyja talán majd hívja is s ekkor megtalálták az utat az apa szívéhez.

Ez volt a terv s most következett a megvalósítás.

Ilka mindjárt elővette Imruskát s kezdte tanítani. Beszélt neki a nagyatyáról, akinek szép kertje van, a kertben sok virága, akit szeretni kell — — —

— Hát akkor miért nem jön hozzánk a nagyatyja?

— Tudod angyalkám, ő haragszik reánk, azért nem jön — — de ő jó ember, nagyon jó ember — — —

— Akkor én is szeretem, én is szeretni fogom a nagyatyát.

— Miért fogod szeretni?

— Azért mert jó ember és a mama is szereti.

Szeresd is édes fiacskám, csak szeresd. — Hát mama, szabad nekem akkor oda mennem hozzá, mert szeretném látni a nagyapát — — —

— Igazán, szeretnéd látni? Akkor elmegyünk hozzá mindannyian. Jó lesz?

— Igen, igen, elmegyünk megnézni a nagyapát.

— De tudod, édes fiam, majd mind a hárman nem megyünk be. Látod majd, ha oda megyünk, a nagyapapa künn fog ülni a szép kertben, hegedülni fog, mi ketten a papával, majd künn maradunk s te magad bemegy, oda szaladsz, ölébe megy, körükarolod karróddal, sokszor megcsókolod s majd azt mondod: szeretlek, édes nagyapapa, szeretlek — — Érted?

— Igen mama úgy fogok tenni, de mikor

— Igen mama úgy fogok tenni, de mikor

biró Kugler Bélát, Kula község közfelkiáltással élethossziglan megválasztott jegyzőjének kijelentette és felkérte a képviselőtestületet, hogy egy bizottság hívja meg a megválasztott új jegyzőt az eskü letételre és addig is a gyűlést felfüggesztette. Rövid idő múlva az új jegyző, Mezey Zsigmond vezetése alatti bizottság élén, a gyűlés teremben, harsány éljenek közt megjelent és a főszolgabíró az ülést újból megnyitván, a következő beszéddel üdvözölte az újonnan megválasztott községi jegyzőt:

„Kétségtelen, ugymond, hogy sok, nehéz és bonyolult dolog fog előfordulni, melyek az új jegyzőnek meg kell majd birkóznia, ezen nehézségektől azonban az új jegyzőnek nem szabad visszariadnia, hiszen volt alkalma megismerkedni hosszú helyettesítése tartama alatt azon felelősségteljes feladatok nagy halmazával, melyek megoldásra várnak.

Mindenkor készséges tanácsadója és jó barátja legyen a népnek, hű szolgálója a társadalomnak és az államnak.

Minden erejét és tehetségét a legnagyobb odaadással, lelkiismeretességgel, pontossággal és becsületességgel szentelje annak a feladatnak, amelyet magára vállalt.

Az új jegyzőnek a mai képviselőtestületi közgyűlésen megnyilatkozott bizalommal szemben az erkölcsi tartozása.

Végül Isten áldását és sikert kíván működésére“ és felhívta az eskü letételére.

Az eskümintát Schick Ernő tb. szolgabíró olvasta fel. Az eskü letétel után a megválasztott jegyző magyar, német és szerb nyelven a következő köszönő beszédet tartott:

„Mélyen tisztelt Főszolgabíró úr!

Tekintetes Képviselőtestület!

Első sorban fogadják benső hálás köszönetemet a nagybecsült bizalmukért mellyel engem megtszelve Kula nagyközség jegyzőjévé megválasztani kegyeskedtek.

Fogadom tekintetes képviselőtestület, hogy községem javát és érdekét mindenkor szem előtt fogom tartani, minden jogos magánérdeket, vallás és nemzetiség különbség nélkül pártolni erkölcsi kötelességemnek ismerem.

Végül kérem mélyen tisztelt főszolgabíró urat és a tekintetes képviselőtestületet, hogy engem felelősségteljes működésemben támogatni kegyeskedjenek.

Isten éltesse önöket sokáig!“

Ezzel, Kula község jövőjére nagy horderevvel bíró választási actus véget ért. — A magunk részéről is üdvözöljük Kula község új jegyzőjét és bizalommal tekintünk jövő működése elé. Kívánjuk, hogy fiatalos és ruganyos tetterővel a legnagyobb akadályokat is le tudja győzni és Kula község

megyünk, én már nagyon szeretném látni a nagyapát — — —

— Holnap megyünk, majd szépen felöltöztetlek, s a papával együtt elmegyünk.

Másnap délután a fiúcskát a legszebb ruhájába öltöztette Ilka, szépen megfésülte hosszú selyem-haját, mely hizelegve hajolt le vállára; s a mint ült az óra, a mikor az öreg Markos szokása szerint délután kertjében szokott ülni, előállt a hintó s ők hárman beszállva Markos háza felé hajtottak.

Közel érve a házhoz mindhárman leszálltak és gyalog mentek a célpont felé. A sűrű bokrok lombjai eltakarták Markos szemét elől a vidék tekintetét s így ők egészen észrevétlenül a kertig juthattak. A kertajtónál voltak. Ilka lehajolt, néhány szót sugdosott a kis fiú fülébe, aki igenlően bolintott fejcskájával, aztán megsimogatta dús haját, megcirógatta orcácskáját s megölelve megcsókolva kinyitotta a kertajtót s beküldte a fiúcskát.

Csodálkozva nézett az öreg Markos az idegen gyermekre, aki lassan feléje közeledik s ezalatt kinn az anya s apa lélekzetüket visszafojtva lesték a történendőket.

A kis fiúcska lassan, mosolygva közeledett a nagyapa felé.

Rövid idő az, míg a gyermek a kertajtótól nagyatyjáig elment s mégis e rövid idő alatt a különféle gondolatok érzi tódultak Markos fejébe. Egy egész életkorral eltűnt idő felébredtet látta maga előtt. Mikor az ő egyetlen leánya még kicsike volt s boldogult jó felesége

jávéra hasznos új intézmények megteremtéséhez találjon elég időt és sok lelkes támogatót. Ahol Kula község jövője és fejlődése érdekében munkálkodni kell, ott minden számottevő tényezőnek együttes működésére van szükség. Adja Isten, hogy a béke és munka korszaka következzen és az új jegyző alatt Kula fölviruljon.

— **Házasság.** Seidl Ödön Ujverbászról, e hó 10-én Kulán, örök hűséget esküdött Nagel Anna kisasszonynak, Nagel Ede sörgyáros leányának.

— **Jubileum.** A kulai önkéntes tűzoltóegylet mint azt már ismételtelen jelentettük is, f. hó 29-én tartja meg 30 éves jubileumi ünnepét. Az ünnepély programját a parancsnokság a következőképen állapította meg: Junius 28-án d. u. 4—7 óráig vendégek fogadása a vasútállomáson. Este 8 órákor gyülekezés az őrtanya udvarán; 8¹/₂ órákor lampionos-menet a zászlóanyához: Dr. Ormay Kálmáné úrnőhöz az egyleti zenekarral. Ugyanott szerenád a Kulai Dalárda és a Kulai Iparos Dalárda közreműködésével; 9 12 óráig ismerkedési estély a Hungaria-szálloda nagytermében. Junius 29-én reggel 4 órákor Ébresztő az egyleti zenekarral; 5—7¹/₂ óráig vendégek fogadása a vasútállomáson; 8 órákor gyülekezés az istenitisztelethez a Ferenc-József-téren; 8¹/₂ órákor ünnepi szentmise a róm. kath. templomban, ünnepi beszéd, zászlószentelés, a zászlószegek beverése a templom udvarán. 11 órákor a Kulai Önkéntes Tűzoltó-Egylet díszközgyűlése, s ezen a szolgálati érdemek kiosztása; 1 órákor díszbéd a Gerber-féle vendéglőben. 4 órákor a Bbodrog vmegyei tűzoltó-szövetség közgyűlése. 5 órákor a Kulai Önk. Tűzoltó-Egylet díszgyakorlata a sörgyár épületén. 9 órákor táncmulatság a Nemzeti Szálló és a Zöldkert helyiségeiben. Belépti-díj személyenként 1 kor. Tűzoltók belépti-díjat nem fizetnek. 12 órákor nagy tűzijáték a Ferenc-esatonán. A parancsnokság ez uton is felkéri mindazokat, a kik a 29-én déli egy órákor megtartandó díszbédén részt venni óhajtanak, hogy ezen szándékukat legkésőbb e hó 20-ig az egylet parancsnokságának bejelenteni sziveskedjenek, hogy a vendéglős a résztvevők számáról idejében tájékozódást szerezhessen.

— **Esküvők.** Vigchert József Kuláról, e hó 18-án vezeti oltárhoz Beck Teréz kisasszonyt Hodságon. Treuer György Kuláról, e hó 25-én esküszik örök hűséget Blank Terike kisasszonynak Ilokon. — Palkó Gábor fogyasztási adó ellenőr Bácskeresztúron, folyó hó 25-én Ujvidéken tartja esküvőjét Szabó Erzsike kisasszonnyal.

is élt még, Ilka épen olyan volt mint ez a közeledő fiúcska. Ugyanaz a haj, ugyanaz az arc, ugyanazok a szemek — — mintha Ilka újra gyermek lenne s fiú ruhában járna — —

Künn a kerítésnél várakozók csak lesték, lesték, hogy most mi fog történni.

A kis fiúcska pedig, amint közel jött nagyatyjához, kitérte gyenge kis karjait, oda rohant, felmászott annak térdeire, átkarolta a nyakát, s arcát, fejét csókolgatva azt mondogatá: édes nagyapapa, én szeretlek, édes nagyapapa — — S csodálatos. A nagy atya mindezt nemcsak szólanul tűrte, hanem kitérte karjait s könyvtelt szemekkel szívére ölelte azt az ártatlan kis angyalkát, s a kis fiúcskában mindhármat, akit e világon szeretett — — —

A künn levők szemeiben könny ragyogott, érzékenyülve az előtök lejátszódó kép láttára.

Meddig tartották átölelve egymást a nagyapa s az unoka, azt nem tudta Markos, ő csak azt tudta, amit érzett; egy elmúlt s újra előtte álló boldog világot.

Majd magához tért s beszélni kezdett a kis fiúcskával, kérdezte mit csinál a papa, a mama — — hol van a mama?

Itt van, szólt a fiúcska, ujjongó örömmel mutatva a közeledő Ilkára.

Ilka ezt a legalkalmasabb pillanatnak tartotta s míg Keöry magányosan künn maradt, ő belépett s hallva azt, hogy atyja utána, a kitérte, a megtagadott leány után kérdezősködik, felbátorodva a nagyatyja öle-

— **Uj tanár.** Bauman Antal kulai r. kath. tanító a múlt héten 5 napon át tartott vizsgálaton a budapesti orsz. tanárképző intézetben a polgári iskolai tanári vizsgálatot sikerrel letette és a nyelv- és történettudományi szakcsoportból tanári oklevelet nyert.

— **Lemondott előljáróság.** Torzsa községben az egész előljáróság lemondott. A főszolgabíró a lemondást eltogadta és e hó 17-ére, hétfőre, kitézte az új választást.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A kulai polg. olvasóegylet e hó 18-án d. u. 5 órákor az új helyiség iránt Gerberrel kötött szerződés jóváhagyása végett, rendkívüli közgyűlést fog tartani.

— **Öngyilkos gimnazista** Ujvidéken. Urbán Ignác Lajos nevű fia, azon való bánatában, hogy a főgimnázium ötödik osztályában megbukott, fobelötte magát és meghalt. Az öngyilkos diák levelet hagyott hátra, amelyben ő maga vallja meg öngyilkosságának okát.

— **Az állásától megfosztott** béketehegyi orvos ügyében új fordulat állt be. Köztudomású ugyanis, hogy dr. Scherer János béketehegyi orvost súlyos mulasztásai miatt a vármegye alispánja hivatalvesztésre ítélte. Ezt az ítéletet az állásától megfosztott orvos jogi képviselője, dr. Tausz Fülöp topolyai ügyvéd utján megfeleltette. A vármegye közigazgatási bizottsága a napokban foglalkozott ezzel az ügygel s az alispán határozatát — mint értesülünk — megváltoztatta, amennyiben dr. Scherert állásába visszahelyezte, de a bűnös mulasztásokat kétségtelennek találván, őt 500 K bírsággal sújtotta.

— **Zárvizsgálatok.** A kulai izr. elemi népiskolában az évről vizsgálatokat f. hó 19-én d. e. tartják meg, amelyhez ez uton hívja meg a szülőket és tanügybarátokat az isksz. elnökség.

— **Nagy tűz Palánkán.** E hó 7-én este tűz volt a palánkai kender-fonó és kötélgyárban. Két pajta és több ezer mmázs kender elégett. A kár körülbelül 50000 K, mely azonban biztosítás révén fedezve van. Horovitz gyárigazgató intézkedésére és a jól szervezett tűzoltóság gyors közbelépése megakadályozták a tűz elharapódzását.

— **Templomépítés.** A bajai ág. ev. egyházközség elhatározta, hogy új templomot építtet megfelelő toronnyal.

— **Vasúti előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi m. kir. minister Szokola Gyula és Tóth Ferencz esantavéri lakosok részére a mkir. államvasutak Csantavér állomásától a hasonló községbe vezetendő szabványos nyomtávu h. é. vasutvonalra az előmunkálati engedélyt megadta.

ben ülő kis fiának ujjongó örömetől, határozott léptekkel sietett feléjük épen, amikor a fiú reá mutatva mondta, hogy itt jön a mama.

Markos, mintha nem is elne, önkénytelenül kitérte a másik karját is és Ilka, a kitérte, a megtagadott leány zokogva borult atyja keblére és boldog könnyekkel kisírta az eddigi szenvedés s fájdalom keservének kínjait.

Markos pedig jóideig szólanul hévvel tartá magához szoritva egyetlen szeretett leányát, akiről azt hitte végkép elveszett ő reá nézve s azt, a kis angyalkát, aki mindnyájukra nézve meghozta a viszontlátás és bocsánat édes örömeit.

A mint Keöry ezt látta, szintén belépett a kertbe s feléjük közeledett.

Erre Ilka felugrott, oda rohant hozzá s vele együtt ment vissza könnyező apjához, aki a meghatottságtól szólanul kezét nyújtá Keörynek, a bocsánat s a béke jobbát s fuldokló hangon csak annyit tudott mondani, édeseim, szeretlek — — s megbocsátva, elfeledve mindent, magához ölelte őket.

Aztán boldogan újra a kezébe vette a kis fiút, ölelte, csókolta, szívére szoritotta ezt a kis angyalkát, a béke angyalkáját, aki mindhármut meg hozta a boldogság eddességeit, aki véget vetett a kínos keservék idejének s megnyitott számukra egy új világot: a szenvedés utáni boldog éden, s annak örömeit, aki látolt vetett a multakra s szemeket és sokat szenvedett szívöket egy szebb s boldogabb jövőre irányítá.

— **Orvosválasztás.** Kishegyes község képviselőtestülete a községi orvosi állásra egyhangúlag dr. Tóth Árvai Márk kunbajai községi orvost választotta meg.

— **Kompforgalom megnyitása.** A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a Duna magas vizállása miatt május 4-én megszünt kompforgalmat Gombos és Erdőd között június 6-án újból megnyitották.

— **Uj postahivatal.** A temesvári postai és táviratigazgatóság közölte, hogy a szabadka—zentai vasutvonal mentén Orom állomáson „Orom pályaudvar“ elnevezéssel t. é. június hó 11-én új postahivatal lépett életbe. Kézbesítési kerületébe Orom vasútállomás és az annak környékén levő tanyák és puszták tartoznak.

— **A csendőrkerületek új beosztása.** A honvédelmi miniszter a debreczeni VIII. csendőrkerület föllállítását folytán a csendőrkerületek új beosztása tárgyában rendeletet küldött szét. Az új rendelet értelmében Bácsmegeye a budapesti csendőrkerülethez tartozik. Az új rendelet május elsején lépett életbe.

— **Átalakítás.** Szttamás község előjárósága az ottani nagyvendéglő átalakításánál a már jóváhagyott tervek és költségvetések szerint végzendő munkálatok biztosítására jun. 20-án d. e. 9 órakor a község háza nagytermében árlejtést fog tartani, melyre vállalkozni óhajtok ezennel meghivatnak azzal, hogy a tervek és költségvetés hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

— **A bajai bank milliós főnyereménye.** A bajai bank milliós főnyereménye ügyében az Eckert Antal följelentésére megindított büntető eljárás tárgyában a szabadkai kir. ügyészség a vádat elejtette és a nyomozás megszüntetését indítványozta.

— **Rendőrválasztások Kishegyesen.** Kishegyesen lemondás folytán megüresedett rendőrvezetői és rendőri állások betöltése május hó 29-én történt. A rendőrvezetői állásra egyhangúlag Gál Kálmán volt topolyai csendőr, a rendőri állásra pedig egyhangúlag Baranyai Illés lett megválasztva.

— **Amerikai porcelan puder** kapható Kardos J.-nél Kulán.

— **Bikaviadal.** Topolya község néhány hónappal ezelőtt 4 drb gyönyörű tenyész bikát vett, egyenként 900 K árrban. E hó 3-án a két legszebb bika egymásnak nekiment s az egyik a másikat úgy döfte oldalba, hogy azonnal kiadta a párját.

Eljegyzési
Lakodalmi
Damast
Eolienne

Selyem

és „Henneberg“ selyem 60 kr-tól feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postatordultával. Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrik. Henneberg in Zürich.

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a maláta-kávét vásárolásánál miért kell Önnek a „Kathreiner“ nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utaztatást kap, mely a „Kathreiner“-t kizárólag, mindenélnyit nélkülöz.

Osakis a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé**

birja, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetve vesni, hogy a valódi „Kathreiner“-es és zám. ered. t. és magokból kapható „Kathreiner“-es Kneipp-maláta kávé. Tisztelt és Kneipp páter arcképevel, mint védjeggyel.

Gabona árak: Budapestén:

Buza október	—	9.90
Zab	—	7.70
Tengeri július	—	5.90
	Kulán:	
Buza	—	9.—
Zab	—	7.—
Tengeri	—	5.20

1256 sz. 1907. **Ókér községétől**
Pályázati hirdetmény.

Ókér községben leköszönés folytán üresedésbe jött 600 K fizetés és 200 K lótartrási általánnyal egybekötött egy lovas- és 600 K fizetéssel egybekötött egy gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk s felhívjuk mindazokat, kik az állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket folyó évi június 22-ig alulírott község előjáróságához, annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A felszerelést a község adja, a ruházatot a rendőr tartozik beszerezni.

Ókér, 1907. június 13.

Szmiha Kálmán
jegyző

Dietrich
bíró

991 sz. 1907. **Militics községétől**
Hirdetmény.

Miután Militics község képviselőtestülete a megtartott árverés eredményét nem fogadta el, ujlolag közhírré tesszük, hogy Militics község tulajdonát képező községi nagykorcsmát f. é. június 19-én d. e. 10 órakor Militics község házában tartandó nyilvános árverésen 1907. július 1-től 1912. decemb. 31-ig terjedő 5 1/2 évre haszonbérbe adjuk. Árverezők bánatpénzül 150 Kt tartoznak letenni. Feltételek a községi jegyzői irodában megtekinthetők.

A községi koresma a község főutcáján a piactéren teljesen újonnan épült a szükséges melléképületekkel.

Militics, 1907 június 10.

Maár József
jegyző

1-2

Lemli Mátyás
bíró

Téglamestert és tégla munkásokat

több millió téglához keres vasutépítési vállalat kedvező feltételek mellett.

Ajánlatok G. B. jelige alatt Vácra küldendők.

Ujonnan épült sarok házamat a vasúti utcában, mely áll 3 utcai szoba és üzlethelyiségből, üzletnek is nagyon alkalmas, július 1-től bérbeadom esetleg örök áron is eladó. Bővebbet Ceisel Gyula tulajdonosnál, Budapest, VII. Hernad-út 11.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEK TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű gőzcséplőkészletek, ugyancsak a szántásjárók (uti-mozdonyok) cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről

3047 sz. kig. 907.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községben megüritült évi 700 K javadalmazással egybekötött 10-ik sz. lovasrendőri állásra ezennel pályázat nyittatik; felhivatnak mindazok kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a keresztlevél, katonaisgazolvány, orvosi bizonylat és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt sajátkezűleg írt kérvényüket f. é. június 20-ig alulírott előjáróságnál annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy a megválasztandó egyén ruházatát sajátjából köteles fedezni, lótartrásról önmaga gondoskodik.

Kiszolgált altisztek és a csendőrségnél szolgált egyéneknek előny biztosítatik.

Topolya, 1907 jun. 5.

2-2

Előjáróság

BIRTOKOK

Szatmár város mellett összes vetésekkel, termésekkel, lovakkal, ökrökkel, sertésekkel, tehénekkkel, birkákkal, tagba épületekkel 228 hold kününő sima fekvésű szántó kaszáló, erdőlevegővel 62500 forint ugyanott 96 hold 27000, 450 hold 112500, 678 hold 174000, 800 hold 160000, kedvező fizetésekkel.

Birtok

Szilágyba összes vetésekkel, ökrökkel, lovakkal, gujabeliakkal, sertésekkel, termésekkel, épületekkel, 300 hold 75000 forint, 1225 hold 175000, 1010 hold 145000.

Birtokok

Szatmárba, Ugozásba, Szilágyba épületekkel, termésekkel, vetésekkel, 384 hold 90000 forint, 300 hold 70000, 292 hold 25000, 1650 hold 350000, 350 hold 70000, 200 hold 45000, 400 hold 85000, 228 hold 20000, 112 hold 84000, 1900 hold 380000, 575 hold 100000.

Uradalmak

Szatmárba, Szilágyba, Ugozásba 1650 hold 330000 forint, 1200 hold 300000, 1545 hold 425000, 1200 hold 300000, 1010 hold 110000, 1300 hold 26000, 1975 hold 395000, 1250 hold 175000. Minden komoly vevők általán óhajtásaik szerint vásárolhatnak. Levélblyeget.

PÁL JÁNOS, SZATMÁR

Kisebb, jövedelmező vendéglőt, italmérési joggal keres haszonbérbe, 5-6 évre

Schladt György Ujsszóács

ÜGYNÖKÖK

8-10

magas jutalék mellett, felvételnek JENKE RICHARD faredőny gyárában, Braunau, (Csehországban)